

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n ja kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen mukaan kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoa koskevaa säännöstä muutettaisiin. Lisäksi esityksen mukaan kaupanvahvistajista annettua lakia muutettaisiin korottamalla Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikää 68 vuodesta 70 vuoteen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
2.1 Kunnan kiinteistöinsinööri	3
2.2 Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikä	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	4
4.2.1 Vaikutukset kuntiin	4
4.2.2 Vaikutukset Maanmittauslaitokseen	4
5 Lausuntopalaute.....	4
6 Säännöskohtaiset perustelut	4
6.1 Laki kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta	4
6.2 Laki kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	5
7 Voimaantulo	5
8 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	5
LAKIEHDOTUKSET	5
kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	5
kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	6
LIITTEET	7
RINNAKKAISTEKSTIT	7
kaupanvahvistajista	7
kaupanvahvistajista annetun lain muuttamisesta.....	7

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen valmisteluun on johtanut tarve laajentaa kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoa kuntien kiinteistöinsinöörien rekrytoinnin helpottamiseksi ja sääntelyn ajantasaistamiseksi. Kunnan kiinteistöinsinööri huolehtii kiinteistörekisterin pitämisestä. Sellaisessa kunnassa, joka huolehtii valtakunnallisen kiinteistörekisterin ylläpitämisestä oman alueensa osalta, tulee olla kiinteistöinsinööri. Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen kiinteistöinsinööri. Kiinteistöinsinöörin tehtävistä säädetään kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995), kiinteistörekisterilaisissa (392/1985) ja alueidenkäyttölaissa (132/1999). Kiinteistörekisteri on osa valtakunnallista kiinteistötietojärjestelmää, jota hallinnoi Maanmittauslaitos. Kiinteistötietojärjestelmä on merkittävä valtakunnallinen tietovaranto, jolla on tärkeä rooli omistuksen turvaamisessa ja osana kansallista vakuus- ja rahoitusjärjestelmää.

Esityksen valmisteluun on lisäksi johtanut tarve nostaa Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikää, jotta se olisi yhdenmukainen viran puolesta toimivan kaupanvahvistajan eroamisians kanssa, joka on 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta kuten valtion virkamieslain (750/1994) 35 §:ssä säädetään, sellaisena kun se on laissa 1062/2018. Suurin osa kaupanvahvistajista on Maanmittauslaitoksen määräämiä kaupanvahvistajia. Yhteensä Suomessa toimii 3179 kaupanvahvistajaa, joista Maanmittauslaitoksen määräämiä on 2398 ja viran puolesta toimivia on 781 (maaliskuu 2025).

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksen valmistelussa on hyödynnetty Kuntaliiton aloitetta kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain muuttamisesta. Valmistelua koskevat asiakirjat löytyvät valtioneuvoston hankeikkunasta tunnisteella MMM003:00/2025.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kunnan kiinteistöinsinööri

Nykyisin kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain (557/1995) 2 §:ssä säädetään, että kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on teknillisen korkeakoulun maanmittausosastolla suoritettu tehtävään soveltuva diplomi-insinöörin tutkinto tai sitä vastaava aikaisempi tutkinto. Säännöksessä tarkoitettua teknillistä korkeakoulua tai sen maanmittausosastoa ei ole enää olemassa. Maanmittausalan diplomi-insinöörejä valmistuu tällä hetkellä Aalto-yliopiston insinööritieteiden korkeakoulun Rakennetun ympäristön laitokselta. Säännös on selvästi sanamuodoltaan vanhentunut. Lisäksi, kuntien on vaikea rekrytoida maanmittausalan diplomi-insinöörejä, koska heitä valmistuu vuosittain rajallinen määrä ja harvat ovat suuntautuneet opinnoissaan kiinteistötieteiden alaan ja samoista osaajista kilpailee esimerkiksi Maanmittauslaitos.

2.2 Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikä

Nykyisin kaupanvahvistajista annetun lain (573/2009) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, oikeus Maanmittauslaitoksen määräämänä kaupanvahvistajana päättyy, kun kaupanvahvistaja täyttää 68 vuotta. Nykyinen ikäraja on vähemmän, kuin viran puolesta toimivan

kaupanvahvistajan eroamisikä, joka on 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta kuten valtion virkamieslain (750/1994) 35 §:ssa säädetään, sellaisena kun se on laissa 1062/2018.

3 Tavoitteet

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on nostaa Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikää ja ajantasaistaa kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoa ja helpottaa kuntien kiinteistöinsinöörien rekrytointia.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että oikeus toimia Maanmittauslaitoksen määräämänä kaupanvahvistajana päättyy, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on soveltuva maanmittausalan diplomi-insinööritutkinto tai ammattikorkeakoulussa tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu, tehtävään soveltuva maanmittausalan insinöörin tai teknikon tutkinto.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset kuntiin

Kunnan kiinteistöinsinöörien kelpoisuusehtoa muuttamalla kunnan kiinteistöinsinöörien rekrytointi helpottuu kunnissa, kun kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoa laajennettaisiin.

4.2.2 Vaikutukset Maanmittauslaitokseen

Kaupanvahvistajamääräystä haetaan Maanmittauslaitokselta hakemuksella. Enimmäisikärajan nostaminen voi mahdollisesti lisätä hakemusten määrää Maanmittauslaitoksella, jos henkilöt, joiden oikeus päättyy heidän täytettyään 68 vuotta vuonna 2025 haluavat hakea uudelleen kaupanvahvistajamääräystä.

5 Lausuntopalaute

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Laki kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

2 §. Pykälässä säädettyä kunnan kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtoa muutettaisiin. Pykälässä säädettäisiin, että kiinteistöinsinöörin valitsee kunta. Kiinteistöinsinööri tulee olla virkasuhteen. Kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on soveltuva maanmittausalan diplomi-insinööritutkinto tai ammattikorkeakoulussa tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu, tehtävään soveltuva maanmittausalan insinöörin tai teknikon tutkinto. Kelpoisuusehtoa joustavoitettaisiin. Kuitenkin on tärkeää, että kunnan kiinteistöinsinöörin koulutusta koskeva kelpoisuusehto on riittävä jatkossakin, koska kunnan kiinteistöinsinöörin tehtävä kytkeytyy valtakunnallisen kiinteistöietojärjestelmän ylläpitämiseen ja siten myös kansallisen vakuus- ja rahoitusjärjestelmän turvaamiseen.

6.2 Laki kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

2 §. Maanmittauslaitoksen määräämä kaupanvahvistaja. Pykälää muutettaisiin korottamalla Maanmittauslaitoksen määräämän kaupanvahvistajan enimmäisikä 68 vuodesta 70 vuoteen.

Muutoksen myötä nykyiset ja tulevat Maanmittauslaitoksen tehtävään määräämät kaupanvahvistajat voisivat jatkaa tehtävässä sen kuukauden loppuun, kun he täyttävät 70 vuotta. Muutos ei velvoittaisi kaupanvahvistajaa jatkamaan tehtävässä, koska määrätty kaupanvahvistaja voi luopua tehtävästä halutessaan. Ehdotettu muutos koskisi kaupanvahvistajia, joilla on lain voimaantullessa voimassa oleva määräys kaupanvahvistajana toimimisesta. Mikäli määräys on päättynyt tätä ennen ja henkilö haluaisi edelleen toimia kaupanvahvistajana, olisi hänen jätettävä Maanmittauslaitokselle hakemus kaupanvahvistajaksi määräämisestä.

7 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan syksyllä 2025.

8 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esitys voidaan antaa tavallisessa lainsäätämisyjärestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

Laki

kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain (557/1995) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 299/2000, seuraavasti:

2 §

Kiinteistöinsinööri valitsee kunta. Kiinteistöinsinööri tulee olla virkasuhteinen. Kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on soveltuva maanmittausalan diplomi-insinööritutkinto tai ammattikorkeakoulussa tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu, tehtävään soveltuva maanmittausalan insinöörin tai teknikon tutkinto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupanvahvistajista annetun lain (573/2009) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 318/2014, seuraavasti:

2 §

Maanmittauslaitoksen määräämä kaupanvahvistaja

Oikeus toimia 1 momentissa tarkoitettuna kaupanvahvistajana päättyy, kun kaupanvahvistaja täyttää 70 vuotta. Määräys toimia kaupanvahvistajana voidaan peruuttaa, jos:

- 1) kaupanvahvistaja laiminlyö hänelle tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä;
 - 2) kaupanvahvistaja muuten osoittautuu tehtävään sopimattomaksi; tai
 - 3) olosuhteet muuten muuttuvat niin, että määräystä kaupanvahvistajaksi ei voitaisi antaa.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Laki

kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

*Maanmittauslaitoksen määräämä kaupan-
vahvistaja*

Kiinteistöinsinöörin valitsee kunta. Kiinteistöinsinöörin tulee olla virkasuhteinen. Kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on Teknillisen korkeakoulun maanmittausosastolla suoritettu tehtävään soveltuva diplomi-insinöörin tutkinto tai sitä vastaava aikaisempi tutkinto.

2 §

*Maanmittauslaitoksen määräämä kaupan-
vahvistaja*

Kiinteistöinsinöörin valitsee kunta. Kiinteistöinsinöörin tulee olla virkasuhteinen. Kiinteistöinsinöörin kelpoisuusehtona on soveltuva maanmittausalan diplomi-insinöörin tutkinto tai ammattikorkeakoulussa tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu, tehtävään soveltuva maanmittausalan insinöörin tai teknikon tutkinto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
..

Laki

kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

*Maanmittauslaitoksen määräämä kaupan-
vahvistaja*

2 §

*Maanmittauslaitoksen määräämä kaupan-
vahvistaja*

Voimassa oleva laki

Oikeus toimia 1 momentissa tarkoitettuna kaupanvahvistajana päättyy, kun kaupanvahvistaja täyttää 68 vuotta. Määräys kaupanvahvistajana voidaan peruuttaa, jos:

- 1) kaupanvahvistaja laiminlyö hänelle tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä;
 - 2) kaupanvahvistaja muuten osoittautuu tehtävään sopimattomaksi; tai
 - 3) olosuhteet muuten muuttuvat niin, että määräystä kaupanvahvistajaksi ei voitaisi antaa.
-

Ehdotus

Oikeus toimia 1 momentissa tarkoitettuna kaupanvahvistajana päättyy, kun kaupanvahvistaja täyttää 70 vuotta. Määräys toimia kaupanvahvistajana voidaan peruuttaa, jos:

- 1) kaupanvahvistaja laiminlyö hänelle tämän lain mukaan kuuluvia tehtäviä;
 - 2) kaupanvahvistaja muuten osoittautuu tehtävään sopimattomaksi; tai
 - 3) olosuhteet muuten muuttuvat niin, että määräystä kaupanvahvistajaksi ei voitaisi antaa.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .